

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АРХІВНІЙ СПРАВІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

В. В. Каплун, магістр спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»
Т. В. Оніпко, д. і. н., професор – науковий керівник

Анотація. У статті розглянуто значення інформаційних технологій в архівній справі та особливості їх впровадження. З'ясовано, що для забезпечення ефективної роботи архівних установ є необхідним впровадження інформаційних технологій. Виділено головні проблеми, які гальмують процес впровадження інформаційних технологій у діяльність вітчизняних архівних установ.

Ключові слова: інформаційні технології, архівні установи, архівна справа, інформатизація, фінансове забезпечення.

Annotation. The article deals with the importance of information technologies in archival affairs and the peculiarities of their implementation. It has been found out that the introduction of information technologies is necessary for the effective functioning of archival institutions. The author identifies the main problems that hinder the process of introduction of information technologies in the activities of domestic archival institutions.

Key words: information technologies, archival institutions, archival affairs, informatization, financial support.

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку України, яким притаманні спрямованість на європейську інтеграцію, пошук ефективних та результативних механізмів державного управління, прийняття обґрунтованих та своєчасних управлінських рішень, поглиблення демократизації всіх сфер життєдіяльності людини, потребують якісного інформаційного забезпечення. Ці процеси визначили провідну роль державних архівних установ, що забезпечують реалізацію державної політики в галузі архівної справи, займаються організацією формування, державного обліку та зберігання документів Національного ар-

хівного фонду, всебічного використання інформації, що в ньому міститься.

Неможливий всебічний розвиток ні суспільства, ні підприємств без ефективно налагодженої роботи архівних установ [1].

Сьогодні, коли обсяги документації щоденно зростають, впровадження інформаційних технологій в архівну справу стали необхідною умовою ефективної роботи архівних установ. Все частіше через складність доступу до архівів збільшується час пошуку документів і, як наслідок, вимушених простоїв. Найбільш ефективним рішенням даної проблеми є впровадження інформаційних технологій в архівну справу. Впровадження інформаційних технологій зможе забезпечити ефективну роботу всієї архівної установи та значно спростити роботу її співробітникам.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання впровадження інформаційних технологій в архівній справі розглядається в багатьох наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, а саме: А.-М. Аль-Джамалі, Н. В. Грицяка, Н. М. Кузова, Х. О. Хащина та інших. Проте невирішеною залишається низка проблем впровадження інформаційних технологій в архівній справі.

Формулювання мети. Метою статті є дослідження особливостей та проблем впровадження інформаційних технологій в архівній справі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історія засвідчила, що людство пережило кілька революцій. Остання – це інформаційна революція, яка спричинила найбільший вплив на розвиток суспільства. Головним результатом інформаційної революції стала поява й розвиток комп'ютерної техніки, різних інформаційних технологій та інших засобів, які забезпечують збір, обробку, аналіз та передавання інформації.

Особливо важливою є інформаційна технологія, яка необхідна для забезпечення функціонування комп'ютерів, інформаційних систем та мереж. У наш час інформаційні технології відіграють надзвичайно велику роль. Інформаційні технології включають в себе програмне забезпечення, обладнання, програми та

багато іншого. З появою інформаційних технологій та їх подальшим розвитком світ змінився назавжди [2, с. 51].

Практично в кожній господарській сфері людини, навіть, в домашніх умовах використовуються інформаційні технології. Без інформаційних технологій і їх системної підтримки повноцінний розвиток неможливий. Особливо актуальним є використання інформаційних технологій в архівній справі. Адже, саме в архівній справі доводиться опрацьовувати великі масиви документів, аналізувати, обробляти інформацію, задовольняти запити користувачів тощо. Тому впровадження інформаційних технологій здатне значно покращити роботу працівників, зайнятих в архівній справі та підвищити ефективність функціонування архівних установ [4, с. 31].

В умовах постійного дефіциту фінансових ресурсів усіх рівнів бюджету, посадовцями завжди ігнорувались питання, пов'язані із забезпеченням вітчизняних архівних установ сучасними інформаційними технологіями. Тому на більшості вітчизняних архівних установ використовуються застарілі технології, що ускладнює їх роботу та не дозволяє повноцінно функціонувати та виконувати головні функції. Наразі існує нагальна проблема щодо впровадження сучасних інформаційних технологій в архівну справу.

Для початку необхідно з'ясувати сутність поняття «інформаційної технології». Дане поняття хоча і з'явилося ще у 1970-х роках, але вчені дають йому різні варіанти інтерпретації. Загалом під інформаційними технологіями розуміють сукупність певного програмного забезпечення на базі якого відбувається процес збору, передачі, накопичення, опрацювання, зберігання, подання і використання інформації [3, с. 53].

Інформаційні технології значно полегшують роботу архівістів. Так, з допомогою інформаційних технологій легше стало знайти потрібні документи, зареєструвати при їх прийнятті тощо. Відповідно й зростає якість наданих послуг.

Впровадження інформаційних технологій виступає сьогодні як одна з необхідних умов удосконалення функціонування архівних установ. Її впровадження надає можливість архівним

установам аналізувати зміни, що відбуваються у такій складній системі, як суспільство, поліпшувати планування, облік і контроль в її діяльності.

Слід відзначити, що керівникам для вирішення питання впровадження інформаційних технологій необхідно вирішувати досить багато різноманітних управлінських завдань. Це такі, як створення та розвиток матеріальної бази інформатизації, що передбачає придбання або отримання комп'ютерів, програмного забезпечення, створення корпоративної мережі, підключення до мережі Інтернет, обладнання відповідних приміщень, призначення відповідального за цей процес [5, с. 118].

Загалом впровадження інформаційних технологій в діяльність архівних установ, його результативність залежить від багатьох чинників. Основні проблеми, з якими стикаються вітчизняні архівні установи при впровадженні інформаційних технологій наведемо на рис. 1.

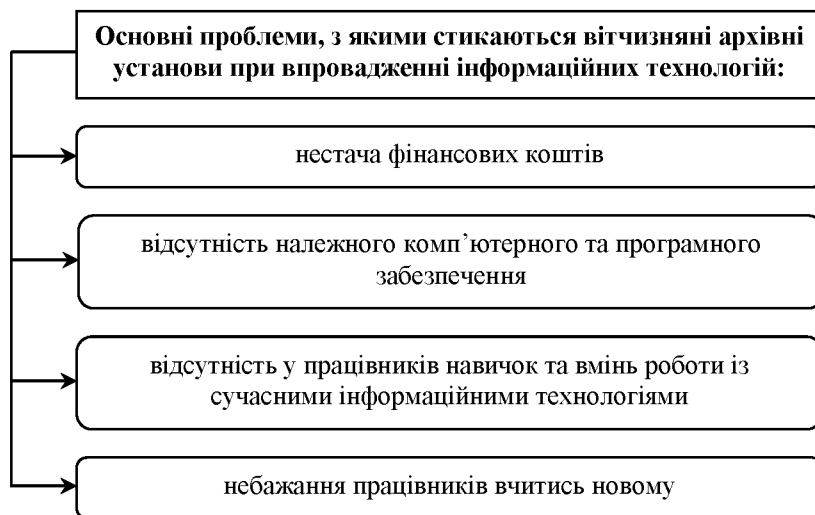

Рисунок 1 – Основні проблеми, з якими стикаються вітчизняні архівні установи при впровадженні інформаційних технологій [складено автором на основі власних досліджень]

Саме вище наведені проблеми гальмують в Україні усі процеси, що пов'язані з впровадженням інформаційних технологій в діяльність архівних установ. Насамперед необхідно забезпечити належне фінансування їх, це можна досягти лише при покращенні економічної ситуації в країні, достатності фінансових ресурсів в бюджетах, виваженій державній політиці щодо фінансування державних архівних установ. При вирішенні зазначеної проблеми появляться кошти на впровадження нових комп'ютерів, відповідного програмного забезпечення та інформаційних технологій.

Також важливо створити дієве навчання архівістів для роботи з сучасними інформаційними технологіями. В першу чергу потрібно надати можливість за рахунок державних коштів проходити підготовчі курси працівникам архівної справи, знайомити їх із останніми досягненнями науки та техніки.

Висновок. Ефективна робота архівних установ насамперед залежить від наявності сучасних інформаційних технологій. Використання яких полегшить роботу архівістів, підвищить якість наданих послуг користувачів тощо. водночас в Україні є низка проблем, які гальмують процес впровадження інформаційних технологій в архівну справу. Насамперед це стосується недостатнього рівня фінансування архівних установ, тому в них не має реальної можливості впровадити сучасні інформаційні технології та перевести свою діяльність на якісно новий рівень. Необхідна державна підтримка архівним установам, від забезпечення їх сучасними інформаційними технологіями залежить їх діяльність в перспективі.

Список використаних інформаційних джерел

1. Про Національний архівний фонд та архівні установи [Електронний ресурс]: Закон України від 24 грудня 1993 р. № 3814-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>. – Назва з екрана.
2. Аль-Джамалі А.-М. Сфери застосування інформаційних технологій / А.-М. Аль-Джамалі, О. Мацків // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави: Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. – Одеса : ОНЕУ. – С. 49–53.

3. Грицяк Н. В. Електронний документообіг та захист інформації / Н. В. Грицяк, О. Б. Кухарін. – Київ : НАДУ, 2015. – 84 с.
4. Кузовова Н. М. Інформаційні технології в архівній справі та документознавстві / Н. М. Кузовова. – Херсон, 2015. – 152 с.
5. Хащина Х. О. Програмне забезпечення інформаційних систем в архівах органів державної влади / Х. О. Хащина // Вісник Харківської державної академії культури. – 2013. – Вип. 41. – С. 114–123.

УДК 023

ДОКУМЕНТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА АКРЕДИТАЦІЯ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

А. О. Карпукіна, магістр спеціальності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Л. М. Колечкіна, д. ф.-м. н., професор – науковий керівник

Анотація. Діяльність сучасного закладу охорони здоров'я неможливо уявити без документування інформації про певні факти чи події. При цьому практично всі документи, що використовуються у цьому закладі і стосуються прав та інтересів громадян і юридичних осіб, мають юридичне значення.

В роботі розглядаються основні аспекти документаційного забезпечення ліцензування та акредитації медичного закладу, а також шляхи вдосконалення роботи з документами для отримання акредитації та ліцензії в медичних закладах.

Ключові слова: медичний заклад, ліцензування, акредитація, документаційне забезпечення.

Abstract. The activities of a modern healthcare facility cannot be imagined without documenting information about specific facts or events. At the same time, virtually all documents used in this institution that relate to the rights and interests of citizens and legal entities have legal value.

The paper deals with the main aspects of documentation of licensing and accreditation of a medical institution, as well as ways of improving the work with documents for obtaining accreditation and license in medical institutions.